

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dormi Secvre: Vel Cynosvra Professorvm Ac Stvdiosorvm Eloquentiæ,

in qua Centvm Et Viginti Themata Oratoria. Non Solvm Stvdiosis, Sed &
Professoribus eloquentiæ, ac pietatis veræ amantibus utilissima &
pernecessaria explicantur ; Cum Indice rerum atq[ue] verborum locupleti

Tympe, Matthäus

Coloniæ Agrippinæ, 1650

XVI. De aulicorum miseriis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38994

cum (qui soli tanquam asyllum sermoni Judæorum vel Hebraico præbuerunt) is divino munere genius, ut piis manibus, vel contrectati modò, puritatem doctrinæ ilico, sudent: dum, pronuntiatio fingitur, & exercetur lectio, interim omnibus numeris absolvitur tibi probitatis integritas: præcipuè verò, qui non curiosa levitate, sed spe religiosi cuiusdem auctarii, & illustrioris veritatis desiderio litteras Hebræas perdiscendas sibi duxerunt, familiaritatem scilicet cum divina sapientia quærentes liberiores, ut coràm nativam illius eloquentiam audire, & suapte orè salutantem intueri possint; ii minutissimos apices quidem excutiunt, & veterem Christi vestem saltem fimbriatenus contingere audent: at iisdem vel ignorantibus, vel certè non ambientibus, tamen virtus illa de medico exiens fœdum & sanguinolentum sceleris fluxum sistit. Tantum vel ipse litterarum contactus, & rude sententiarum schema habet momenti: nedum illa penitissimorum perscrutatio, quæ characterum situ & numero, quæ verborum structura & ordinis pensiculatione peragitur.

In PERORATIONE hortabitur discipulos; ut summa industria linguam, tam frugiferam, jucundam, & facilem; non (ut autumant) horridam atq; asperam, non incultam ac tetricam; sed politia mira decoram, atq; adè ipsa majestate venustam, expeditam, pronam, nulliq; non obviam, (si modò omnium artificum laborem in consilium adhibere statuat, citra quem nihil unquam natura dedit mortalibus,) addiscant.

XVI. DE AVLICORVM

miseriis.

EXORDIUM à nobilium quorundam stultitia, qui *En. Syl-
vius.*
liberos suos in aulis, quàm in scholis malunt
educari.

D 3

PRO-

PROPOSITIO. Ideo tibi deliberatum esse, eos, qui Regum ac Principum atria frequentant, vitam tum infelicem, tum miserrimam, ducere, demonstrare.

CONFIRM. I. LOCUS, *ab adjuncta infelicitate ipsorum Regum; & contra, à felicitate hominum privatorum.* Cum Menippus adolescens, apud Homerum Hesiodumque, diversa Deorum scelera legisset, ea licita esse, atq; honesta credebat: (nam Dii quod faciunt, quis non arbitretur honestum?) hic vir postea factus, cum illa tanquam turpia prohiberi legibus animadverteret, incertus animi Philosophus adiit, sciscitaturus ab eis, *quænam esset optima vita*: sed neq; Philosophi satis fecerunt, cum inter se dissentirent, & alii voluptatem, alii vacuitatem dolorum, virtutem alii: quidam verò animi, corporis, & fortunæ bona simul junctam vitam dicerent præstare beatam. Incertior igitur ille multò quàm antea, consulere mortuos decrevit, & ad inferos penetravit, ac ex Tiresia, quia & ipse Vates fuit, ubi vita foret beata percunctatus est; cui cum vates diu respondere negasset, in aures tandem insurrans, *apud privatos viros optimam vitam (Felicitem) inveniri* dixit. Gyges quoq; Lydorum Rex, quoniam se præ cæteris fortunatissimum reputabat, Apollinem consuluit, quis suo tempore felix esset? contempsit oraculum, regias opes & apparatus, atq; Aglaum quandam modici ruris cultorem, qui metas agelli sui cupiditate nunquam excesserat, felicem esse respondit. Cum ergo ipse Reges felicitatis sint expertes, quæ felices efficerent aulicos?

II. *A causa efficiente felicitatis vera.* Vera causa felicitatis est virtus: at virtutes à Principum familiis frequenter sunt exclusæ, & si quando casu aut errore limen ipsorum ingrediuntur, e vestigio fugere coguntur, perterritæ sinistris moribus quibus

bus in altis palatiis vivitur : Metant ergo hunc agrum histriones, adultores, & alii nebulones, qui nigra in candida vertunt.

III. *A causis felicitatis falsis.* Omnes enim, qui in aulicorum tribum descendunt, & latera Regum stipant aut honores quærunt, vanamque gloriam venantur, aut *potentiam, aut divitias, aut voluptates,* at in his vera felicitas non consistit. Adhæc, quis verum *honorem* in aulis dixerit inveniri? ubi sæpe non dantur honores secundum virtutes; sed ut quisque ditior est & potentior, eò magis honoratur. Et si non negem eos etiam interdum eveni pauperes, qui Regum crudelitati, avaritiæ, & aliis moribus sese accommodant. At hic non est verus honos, nec stabilis, qui ex radice venit non bona.

Hic præoccupabis objectionem: At transeuntibus illis per urbem alii denudant capita, cedunt loco, salutem dicunt, manus osculantur. Ita est certe; at ubi transierint, *illi sunt,* inquit, *qui Principem nostrum seducunt, qui bellum suadent, qui vectigalia augent, qui verso pollice quos volunt ex nobis occidunt, quos dii deaq; omnes perdant.* Hujusmodi est honor aulicorum, qui si te, quisquis es, delectat, non verebor te stultum atq; insanum affirmare. Adhæc, cum honor sit duplex: alter, qui à viris laudatis provenit, alter multitudinis, stultus est, qui primum in omnibus aulis venatur, cum verus honor inveniri non queat, ubi virtutes non regnant; qui verò alterum quærat, multò stultior est, quia rem sequitur instabilem & incertam, & si sibi plurimos videat præferri etiam indignissimos, perpetuis cruciatibus affigitur: imò qui honoris est avidus, nusquam magis quam in aulis affigitur: maximè cum insatiabilis sit humanæ gloriæ appetitus, ideoque semper alius evolare aulici contendunt.

*Vulgi laudat
vir prudens
pro nihilo
reputat.*

In aula sunt
multi amu-
li, simulta-
nes, odia; in-
cidunt suspi-
ciones, pa-
vantur infi-
dia, perstre-
punt undique
delatores:

Vide Thea-
trum vindi-
ca divina
Cic. 2. de Of-
fic. Tollun-
tur in alium
ut lapsu gra-
viore ruant.

Nulla etiam apud Principes *Potentia* est diu-
turna, imò nullius status debilior, nullius incer-
rior est, quàm eius qui apud Principem videtur
esse potentior, cum omnis potentia invidiæ sit
subjecta. Accedit, quòd, ut oculus parva festuca
turbatur; sic Principum gratia offensione vel mi-
nima cadit. Apud *Adrianum Imp.* delatorum vo-
ces adèò valuerunt, ut amicos quos ad summum
promoverat, postea hostium loco habuerit. *Sejanus*
ad tempus in aula *Claudii* potentissimus, uni-
ca Principis Epistola captus est, ac per urbem un-
co ductus ad spectaculum, & in *Tiberis* ripa trun-
catus, omnesque ipsius statuae ex *Capitolio* deje-
ctae sunt. *Clitum*, suæ nutricis filium *Alexandri*
Macedo, sua manu interemit. *Sophia Iustini Imp.*
vidua ad *Imp. Tiberium Constantinum* ait: Fieri non
potest, ut in nimia Principum familiaritate *For-*
tuna præstet fidem diuturnam. *Sidonius*: Regum
consuetudo flammæ naturæ similis est, quæ
sicut paululum à se remota illuminant, ita satis
admota comburunt. *Tacitus*: Breves & infasti
sunt Principum amores. *Polybius*: Qui Regias
Principum sequuntur, pro Regis voluntate nunc
beati, nunc miseri existunt. Qui in aulis sunt po-
tentes, ii mille circa se oculos habent, & totidem
linguas ad ruinam ipsorum aspirantes. Ruunt
turres, quæ juxta flumen sitæ, perpetuum in se
aquæ cursum recipiunt; & complures aulici ex
gradu præcipitati, quantò prius potentiores cen-
sebantur, tantò post debiliores fiunt, & sunt ini-
micis gaudio, amicis verò & sibi dolori, molestiæ,
atque dedecori. Transeo ad eos quos *divitiæ* in
aulæ carceres attrahunt, quique cum *Horatio* la-
borem ferre se dicunt, *Senes ut in otia tuta recedant.*
Vel cum *Juvenale*: Quo sit mihi tuta senectus à te-
gete & baculo. His non objiciam verba Christi,
quibus tam difficile esse docet intrare divitem in
regnum

regnum cœlorum, quàm per foramen acus transi- *Marc. 10.*
 re camelum; sed agam cum illis pingui Minerva.
 Affero igitur, ipsos, ut divitias comparent liber-
 tatem vendere; & multos divites esse necatos,
 (& ex omni generosorum equitum manipulo ex-
 punctos,) jussu eorum, qui eos ditaverunt. So-
 lent enim nonnulli Principes sic quibusdam mul-
 ta largiri, ut nos sues pascimus. *Senecam* certè, &
Longinum propter divitias interemptos esse *Juve-*
nalis affirmat.

Ad extremum, quis non videt quàm stultè
 agant, qui obsequia Principum amplectuntur, ut
 splendidos equos conspiciant, bella geri, exerci-
 tusq; concurrere videant, & similia contemplan-
 tur? Hæc enim omnia multo jucundiora sunt pri-
 vatis hominibus: quia qui servitio Regum man-
 cipatus est in bellis non ut spectator, sed ut miles
 aderit, huc atq; illuc concursabit, ac hostem feri-
 re, seq; tueri magis, quàm oblectare oculos cogi-
 tabit. Pauca grata audiunt: nunc enim civitates
 captæ, nunc viri præstantes occisi, nunc rapinæ
 commissæ referuntur, &c.

IV. *Ab adjunctis periculis, & difficultatibus aulicæ* *Percurre re-*
vitæ. Zenonem Philosophum senem admodum *liquos sensus.*
Phalaris Tyrannus omni cruciatus genere dila-
 ceravit. *Anaxagoras* nobilis Philosophus ab *Ana-*
creonte Cypriorum Rege occisus est. *Boethius* jussu
Theodorici Regis interiit. *Cyrus* Persarum Rex
Harpago familiari suo, admodum antè charo, filios
 epulandos in convivio dedit. *Cambyses* *Praxaspis*
 filium sagitta transfixit. *Callisthenes*, dum adorari
 more Persico *Alexandrum* prohibet, truncatis ma-
 nibus & pedibus, effossis oculis, naribus & auribus
 amputatis, miseram vitam in carcere ducere cogi-
 tur: cui cum *Lysimachus* in remedium ærumna-
 rum venenum obtulisset, leoni objectus est.

Taceo innumera tædia, quæ aulicis nocturno

tempore sunt devoranda; non dico ipsos raro certo tempore comedere, mercedem laborum difficulter extorquere, & similia.

In EPILOGO monebis Auditores, ut mirabilem hanc ollam studiosè devitent.

XVII. VITUPERATIO OTII.

EXORDIUM: Homines prudentes, ab iis rebus abduci facilè patiuntur, quæ cum aliqua turpitudinis labe, & incommodis multis sunt conjunctæ.

PROPOSITIO: Cum igitur tuos in liberalibus studiis ab otio cupias esse alienissimos, tibi propositum esse affirmabis, & insignem turpitudinem & incommoda huius vitii ipsis demonstrare.

CONFIRMATIONIS I. Locus ab adjuncta turpitudine. Quòd admodum turpe sit, hominem ad laborem, teste Job, natum, aspirare ad otium, cum nihil in mundo otio vacet, ne Deus quidem totius mundi opifex. *Pater meus usq; modo operatur, ait Christus, & ego operor. Angeli omnes, teste Apostolo, sunt administratorii spiritus, &c. cælestes orbis nulla quiete interposita, continenter agitantur. Omnes agunt, ait S. August. quod agere debent;* quam ergo turpe est solum hominem de ignovo otio agendo cogitare? maximè cum ipsi dictum sit, quod nulli, ut ait Ambrosius, *aliorum animantium, Gen. 3. v. 19. In sudore vultus tui manducabis panem tuum.*

II. Ab incommodis. Nam **PRIMÒ**, otio patet janua diabolo, & eius tentationibus. Est enim pulvinar diaboli. Hinc S Hieronymus. *Aliquid operis facito, ait, ut semper te diabolus inveniat occupatum.* Joan. Cassianus. *Hæc, ait, apud Ægyptum ab antiquis Patribus sancita est sententia, operantem Monachum demone uno pulsari, otiosum verò innumeris spiritibus devastari.*

*Cap 5. v. 7.
Gen. 2. v. 15.
Ioan. 5. v. 18.
Heb. 1. v. 14.
Serm. 6. ad
fratres in
Eremo.*

*Præf. in Luc.
Gen. 3. v. 19.*

*Epist. 4.
Lib. 10. Inst.
Mor. c. 25.*